AİSKHİLOS

ORESTEA ÜÇLEMESİ - 2

Ölü Sunakları

(Adak Taşıyanlar)

www.prometeatro.cjb.net

orestea@prometeatro.cjb.net

AÇIKLAMALAR

Bu metnin bütününün kaynağını bilmiyoruz. Ancak İngilizce metinle karşılaştırıldığında bir çok farklılık, eksiklikle karşılaştık. Oyun içinde değişik yazı karakterleriyle dizilmiş yerler, dipnotlar vs. bu konuyla ilgilidir.

- Kimi dizeler, metnin aslında, son notlarda tırnak içinde belirtildiği gibidir. İngilizce çevirisiyle karşılaştırarak düzeltildi. Bazı durumlarda ise İngilizce metinle Türkçe metnin farkları gösterildi
- Parantez içlerinin ve açıklamaların bütününü İngilizce metinden alındı ve farklı yazı karakteriyle gösterildi.
- Türkçe metinde bir çok eksik dize, bölüm var. Bunların hepsinin karşılaştırmalı düzeltmesi yapılmadı. Ancak metinde okunmayan ya da sayfası eksik olan kısımlar ("dar yazı karakteriyle" yazılı kısımlar) İngilizce metin esas alınarak çevrildi.
- Yine İngilizce metnin temel alındığı yerlerde "dar yazı karakteri" kullanıldı.
- Orestes'in zaman zaman Orest diye geçen ismi, metnin bütününde Orestes olarak düzeltildi.
- Kaynak: http://classics.mit.edu//Aeschylus/, İngilizce'ye çeviren: E. D. A. Morshead

Barış YILDIRIM

www.prometeatro.cjb.net

Bu metin hakkındaki yorumlarınız için:

orestea@prometeatro.cjb.net

KİŞİLER

ORESTES

PYLADES

ELEKTRA

KLYTEİMNESTRA

KAPICI

KILISSA (DADI)

AIGISTHOS

KADIN KÖLELER KOROSU

Argos sarayının yakınında Agamemnon'un mezarının başında. ORESTES ve PLYADES yolcu kıyafetleriyle girerler. ORESTES'in elinde iki saç lülesi vardır.

ORESTES - Ey derinliklerin hakimi Hermes!
Babamın iktidarının gözcüsü!
Kurtarıcım ve yandaşım ol! Yalvarıyorum sana.
Sürgünden dönüyorum geri, eve,
Ve mezarının yanında sesleniyorum babama:
Saçımın ilk telini beni büyüten Inachos'a adadım,
İkicisiniyse senin ölümüne ve acıya adıyorum.
Çünkü, baba, oğlun yoktu burada
Acı dolu gözyaşları dökemedi senin yoluna:
Selamlayamadı cesedini, taşıdıklarında mezara.
Nedir bu gördüğüm? Kimdir bu
Kara elbiselere sarılmış, gelen kadınlar?
Nereye gidiyorlar? Anlamı ne bunun?
Yeni bir uğursuzluk mu çöktü yine baba evime?
Yoksa sakinleştirmek için yalnız yerin altındakileri
Ölü sunakları mı dolu elleri?
Evet, sebep bu olmalı.
Sanırım kardeşim Elektra da aralarında,
Yüzünde gölgesi kederin.
Zeus! Nasip et bana
Gerçekleştireyim babamın intikamını.
Yanımda ol savaşta!
Haydi Pylades, kenara çekilip bakalım
Ne diyor kadınlar ağıtlarında.

(PYLADES ve ORESTES geri çekilir: Koro tanrılara dökülecek içki kapları taşıyarak girer; ELEKTRA artlarındadır; ağır ağır, Agamemnon'un mezarına doğru ilerlerler.)

KORO - *(Şarkı söyleyerek, 1. strofe)*
Evden yollandık da öyle geliyoruz
Ellerimizde sunaklarla mezara.

Hızlı ve sert vuruyor ellerimiz.
Yanaklar kırmızı kırmızı, lime lime
Taze tırnak izleriyle.
Kalbim sonsuza dek beslenir acıyla,
Ketenler yırtılmış,
Parçalanmış göğüsleri elbiselerin,
Gülmeyi hiç tanımayan bir kaderin acısıyla

(1. antistrofe)
Gecenin ortasında çığlık çığlığa bağırarak uyandı
Kehanet rüyasından evin kahini
Tüyleri diken diken eden korku
Usulca çöktü kadınların üzerine.
Kahin işareti şöyle yordu:
Yerin altındaki ölüler şikayetçi katillerinden.

Sevgisiz bir sevgi gösterisiyle
Karşı koymaya çalışıyor kadın.

(2. strofe)
Ah, ah, toprak ana, ve işte
Bu niyetle yolladı bizi buraya.
Yalnız çekinirim onun sözlerini dile getirmeye.
Nasıl affedilir ki yere akan kan?
Ah, acı dolu ocak!
Ah, çökmekte olan ev,
Güneşsiz, hayırsız bir karanlık sardı
Evi, öldüğünden beri efendisi.

(2. antistrofe)
Saygı! Sarsılmaz ve yıkılmaz yöneticisiydi
Halkın kalbinde ve kulağında. Şimdiyse çok uzak,
Bugün korku yönetmekte hepimizi.
Başarı, ölümlüler arasında, Tanrı'nın yerini adlı.
Ancak adaletin şiddeti görüyor bütün olup biteni.,

Kimini güpegündüz, kimini yarı gecede
Yakalıyor geç de olsa acılar.
Kimisinin üzerine çöküyor sonsuz karanlıklar.

(3. strofe)
Besleyici toprak dökülen kanı emiyor,
Kan donuyor, intikamı haber veriyor,
Ve akmıyor artık.
Ate, esas suçluyu acı içinde
Son ana kadar bekletiyor.

(3. antistrofe)
Bir bakirenin yatağına el uzatanın
Hayır gelmez hayatından.
Aksa da bütün nehirleri
Tek bir yatakta bu dünyanın
Temizlemek için kana bulanan eli
Dolup taşar kanla nehir.

(Epode)
Bize ve bizim şehrimize Tanrılar
Kuşatmayı yolladılar, böylece
Sürüldük hepimiz baba evimizden köleliğe.
Halkı da bulsak haksız da
Buyruğunu efendilerimizi, zorunluyuz
İstemeden yapılanlara katlanmaya
Bastırarak acı ve nefretimizi.
Ama yine de ben peçemin altında
Durmadan gözyaşı akıtırım kötü kaderine
Efendilerimin, üzüntüden çarpmak istemez kalbim.

ELEKTRA - Siz, evimizin düzenini koruyan kadınlar!
Mademki yanımdasınız bu yakarış töreninde,
Bir de akıl verin bana o vakit:
Bu ölü sunaklarını dökerken, ne olmalı sözlerim?

Hangi uygun sözle yakarmalıyım babama?
Sevgili kocasına sevgili karısından –ki anamdır benim–
Hediyedir mi demeli?
O kadar da küstah değilim.
Ve hâlâ bilemiyorum, hangi lafı etmeli
Dökerken bu suları babamın mezarına.
Şu herkesin dediğini mi desem:
Hediyeye karşılık sunanın size
Davrandığı gibi davranın ona:
İyiliğe iyilik, kötülüğe kötülükle?
Yoksa tek bir söz bile söylemeden
- Babamın öldüğü gibi – içeceği döküp toprağa,
Sırtım dönük mü boşaltsam kabı
Başkalarının kaldırıp çöp attığı gibi?
Bu kararsızlıktan, kadınlar, siz de alın payınızı.
Aynı nefreti paylaşıyoruz mademki evde.
Kalbinizde korkuyla saklamayın hiçbir şeyi.
Özgürü köleyi ayırmaz kader.
Söyleyin haydi, varsa başka fikriniz.

KOROBAŞI - Saygıda eş tutarız babanın mezarını bir tapınakla,
Mademki istedin söyleyelim biz de kalbimizdekini.

ELEKTRA - Konuş babamın mezarına olan saygın hakkı için.

KOROBAŞI - Dökerken içecekleri yüksek sesle de ki:
Hayır ve iyilik olsun seni tüm sevenlere

ELEKTRA - Kim o bunlar tanıdıkların arasında?

KOROBAŞI - Önce sen varsın sonra da
Aigisthos'u sevmeyen herkes.

ELEKTRA - Yani kendim ve sizin için mi yakaracağım?

KOROBAŞI - Duydun dediklerimi, sözlerimi tartmak senin işin.

ELEKTRA - Daha başka kimi sayabilirim ki?

KOROBAŞI - Uzakta da olsa unutmamalısın Orestes'i

ELEKTRA - Ah tabii! İyi ki uyardın beni.

KOROBAŞI - Sonra katilleri düşün.

ELEKTRA - Onlar için ne demeli? Söyle bu cahile.

KOROBAŞI - Üzerlerine bir uğursuzluk ya da bir insan gelsin.

ELEKTRA - İntikam almaya mı, hüküm vermeye mi?

KOROBAŞI - Ölüme ölümle karşılık vermeye dersen yeter.

ELEKTRA - Tanrıların önünde günah değil mi böyle sözler?

KOROBAŞI - Kötülüğe kötülükle karşılıktan başka nedir ki bu?

ELEKTRA - *(mezarda dua ederek)*
Duy beni derinliklerin hakimi Hermes.
Tanrılarını çağır ki duysunlar:
Onlar ki babamın kanının bekçileri
Bir çok şeyi doğurup besleyen
Düşen her tohumu yeşerten.
Bu sunu içkisini ölülere ithafen
Döküyor ve babama sesleniyorum:
Acı bana ve Orestes'e
Yerleştir bizi tekrar evimize.
Perişan ve bitiğiz anamızın elinden,
Aldığından beri katilin Aigisthos'u
Koca diye evimize.

Ben bir köle gibiyim, Orestes ise sürgünde,
Mirasından uzakta, başkaları sürerken keyfini
Zorlukla topladığın meyvelerin.
Ah bir dönse iyiye kaderi evimizin,
Orestes, yalvarıyorum sana, ve sana da baba
Duyun sesimi!
Anneme benzemeyeyim, ondan daha akıllı
Ölçülü ve bilge olayım
Temiz kalsın ellerim.
Bizim için duam bu: Ancak düşmanlara gelince
Dilerim ki: İntikamımı alacak biri gelsin de
Baba, katillerini öldürsün hak ettikleri gibi.
Bu sözlerle uğursuz dualar karıştırdım
Kutsal yakarışlarıma. Ooo, kutsayın bizi!
Tanrılar, toprak ve Dike'nin yardımıyla!
(Koro'ya) Bu yakarışlarla yalvardım ve sundum hediyelerimi[1].
Siz de gereği gibi bir taç örün
Ağıttan ve ölüler için söylenen
Şölen şarkılarına başlayın hemen.
(Adak içkilerini döker)

KORO - *(Şarkı söyleyerek)*
Akıtın göz yaşlarınızı! Akıp gitsinler
Hıçkırıklarla efendimiz uğruna.
İyiliğe ve kötülüğe göğüs açmış
Bu tepenin üzerinde.
Yok et, geri çevir,
Sunulan suç yüklü içeceği.
Duy beni, ulu efendim, duy
Beni, karanlığın ruhu!
Ah! Hangi mızrak tutan el
Kurtaracak bu evi, bir Skythe mi
Gerecek elde yayını ya da
Bir Ares mi, kavrayacak kabzasından kılıcını
Göğüs göğse savaşmak için?

ELEKTRA - Yerin içtiği adaklar babam içindi aslında
(Orestes'in saçlarını fark eder)
Ancak birlikte öğrenmemiz gereken yeni ve tuhaf bir şey var[2].

KOROBAŞI - Konuş hadi! Korkular doldu kalbimize.

ELEKTRA - Kesilmiş bir saç lülesi buldum mezarının üzerinde.

KOROBAŞI - Hangi erkek ya da dişinin?

ELEKTRA - Tahmin edebilen herkes anlardı hemen?

KOROBAŞI - Söyle hadi biz yaşlılara.

ELEKTRA - Benden başka kimseden kesilmiş olamaz bu?

KOROBAŞI - Yas tutması gereken lüle saçlıların hepsi nefretle dolu.

ELEKTRA - Fakat bu benim saçımın bir eşi.

KOROBAŞI - Acaba gizli bir hediye mi bu Orestes'ten?

ELEKTRA - Sanki onun saçı gibi.

KOROBAŞI - Fakat hangi cesaretle geldi buralara?

ELEKTRA - Babamıza saygıyla yollamıştır bu bukleyi.

KOROBAŞI - Ağlatmaya yeter beni bu sözlerin,
Çünkü o buraya artık hiç ayak basamayacak demektir.

ELEKTRA - Benim de kalbim acıyla kabardı
Ve bağrımdan bir ok geçmiş gibi

Gözlerimden karşı koyulmaz, acı yüklü
Seli akmakta sıcak damlaların,
Bakınca bu saç buklesine.
Mümkün mü başka birisine ait olması?
Çünkü anam olacak katil kadın
Ki hak etmiyor aslında bu adı –
Kesmemiştir saçından bir tek bukle bile.
Ve tekrar söylüyorum Orestes –
Dünyadaki sevdiğim tek insan –
Onun hediyesidir bu küçük mücevher
Ah, nasıl da umutla doldurdu kalbimi
Keşke sesi olsaydı da bu buklenin
Söyleseydi bana, bir dosta mı
Yoksa düşmana mı ait?
O zaman bilirdim tükürüp üzerine, atmalı mı
Yoksa babamızın mezarına saygı yüklü
Bir hediye olarak süs diye takmalı mı?
Ancak yalnız tanrılar bilebilir
Nasıl oradan oraya sürüklendiğimizi
Fırtınada gemiciler misali.
Ve eğer bir kurtuluş ümidi varsa bizim için
Bu küçük tohum filiz verir hemen.
İşte burada, benimkinin benzeri
Ayak izleri, bir işaret daha.
Topuktan parmağa aynı benimkinin boyunda.
Bir acıyla aklımı kaybetmek üzereyim.

(ORESTES ve PYLADES aniden girer)

ORESTES - Devam et dua etmeye Tanrılara,
Bu duanı kabul edenler gelecekte de
İyilik dualarını kabul ederler

ELEKTRA - Hangi dileğimi yerine getirdi ki Tanrılar şimdi?

ORESTES - Uzundur beklediğin kişiyi görmek nasip oldu sana.

ELEKTRA - Nereden bildin ki hangi ölümlüyü görmek istediğimi?

ORESTES - Orestes'e olan özlemin büyük, biliyorum bunu ben.

ELEKTRA - Ama duam nasıl yerine geldi ki?

ORESTES - Orestes benim. Daha yakın başka kimseyi bulamazsın kendine.

ELEKTRA - Beni hilelerle aldatmak mı istersin yabancı?

ORESTES - Böyle bir hileyle yalnız kendimi aldatmış olurum.

ELEKTRA - Desene üzüntümden gülme yapı çıkarıyorsun kendine.

ORESTES - Sana gülüyorsam gülüyorumdur kendime de.

ELEKTRA - Yani şimdi konuştuğum sen, Orestes'sin öyle mi?

ORESTES - Kendi gözlerinle bakıp da tanımaz mısın beni.
Saçımın buklesine bakarken,
Ayağınla ölçerken ayak izimi
Tanımıştın oysa hemen beni.
Tut o bukleyi şu kestiğim yere
Ve gör nasıl da benziyor kardeşinin saçı seninkine.
Bir de şu kumaşa bak
Ellerinle dokumuştun bu av resimlerini.
Hakim ol aklına, bir zarar gelemsin sevinçten.
Çünkü hayatta bizi en çok sevmesi gereken
En büyük düşmandır bize.
Sakın bunu unutma.

ELEKTRA - Ah baba evimizin tatlı belası,

İyilik tohumu üzerine akıtılan gözyaşları!
Elindeki güçle alacaksın baba evini geri!
Dörtlü bir sevinçsin sen benim için:
İlkin baba demek zorundayım sana,
Haklı olarak nefret ettiğim annemin
Sevgisi de düşer senin payına,
Acımasızca kurban edilen kızkardeşimsin
Hem de benim ve tabii ki
Çok sevgili erkek kardeşim.
İktidar, adalet, güç ve
Hepsinin en güçlüsü Zeus
Destek olun hepiniz bize.

ORESTES - Zeus! Zeus! Bak da gör olup biteni,
Babaları ellerinden alınmış
Kartal yavrularını. Apaçık kaldı
Babaları ilmikler arasında can veren yavrular,
Kendi hakları olan av ganimetini
Babalarının, geri alacak kadar güçlü olmadıklarından
İşte bu sebeple şimdi
Huzuruna geldik böyle, ben ve
Kardeşim Elektra, evlerinden olmuş yetimler.
Seni hep sayıp, değerli
Adaklar vermiş bir babanın evlatlarını
Kurtarmazsan yok olmaktan,
Kimden alacaksın ki bu değerli hediyeleri?
Göz yumarsan eğer yok olmamıza,
İnanmaz ondan sonra ölümlüler işaretlerine,
Tapınaklar boş kalır kurban şenliklerinde.
Koru bizi, batmış sanılan
Evin kalıntılarından büyük bir ev yap yine.

KOROBAŞI - Siz çocuklar, baba ocağının kurtarıcıları
Sessiz olun biraz!
Duymasın sesinizi kimse;

Kendini bilmez bir dil
Gidip de haber vermesin her şeyi efendilere.
Kısmet olsa da örsem
Yanışlarını yağlı ateşlerde.

ORESTES - Cesaretimi toplayıp yola çıkmamı
Buyuran kehaneti Apollon'un
İzim vermeyecektir ihanete uğramama.
Yüksek sesle buyurdu ki eğer
Ölüme ölümle almazsam babamın intikamını
Buz gibi olacak kalbim,
Haber verdi bana yer altındaki
Ölülerin ölümleri nasıl takip ettiklerini
Bir hayvanınki kadar keskin
Pençelerle vücudu kavrayan hastalıkları saydı
Ki şeklinin değiştirir her insanın,
Saçlar beyazlaşır, hastalık ilerledikçe
Baba kanından oluşan Erinys'leri
Haber verdi bir de.

Geceleri uykusuz, gözleri açık oturanlar,
Görürler karanlığın kucağından çıkıp da gelen
Akrabalarından intikam isteyenleri,
Delilik ve karanlık girer ruhuna,
Karıştırır kafasını ve utanca uğramış
Zavallı, kovalar şehirden saygıdeğer tutukluları.
Böylelerine kısmet olmaz ortak tastan
İçkiler içmek, kimse ağırlamak istemez onları.
Babalarının görünmez nefreti kovalar
Onları sunak taşlarından; böylece sevgisiz ve ünsüz
Acı dolu, kaderden yıpranmış ölüp giderler bir gün.
Böyle bir kehanete boyun eğdim tabii ki,
İnanmasam da doğruluğuna yapacağım bana buyurulanı,
Çünkü birden fazla sebebim var:
Bir yanda Tanrı'nın isteği

Diğer yanda çektikleri babamın.
Bir de fakirlik sıkıştırmakta beni,
Sonra bu şehrin Truva'yı[3] yenmiş
Kuvvetli erkeklerinin itaat etmeleri
Onları yöneten iki kadına; çünkü
Aigisthos daha cesur değil bir kadından.
Ben de öyle miyim,
Yakında göreceğiz bunu.

(ORESTES, ELEKTRA ve KORO, Agamemnon'un mezarı başında toplanır. Aşağıdaki dizeler uyumlu bir şekilde şarkı şeklinde söylenir)

KORO - Haydi kaderin güçleri,
Zeus'un da rızasıyla bitirin artık
Adaletin başlattığı bu işi.
Nefret sözleriyle ödensin nefret sözleri!
Haykırsın sözlerini Dike,
Borcunu geri alırken.
Kanlı vuruşlar ödesin, kanlı
Vuruşların bedelini.
Eline kılıç alan kılıçla ölür![4]
Böyle der eski atasözü[5].

ORESTES - Baba, ölümle lanetlenen, benim babam!
Senin sevgili yatağına uzak bu tutsaklıktan
Hangi sözü, hangi işi iletebilirim sana?
Karanlığın içinde yatan sana
Umudun alevini iletebilir miyim?
Ama övgülerin güçlü ağıtı
Her ölmüş babaya
Ölümsüz lütuflar getirir.

KORO - Ey çocuk, ölümün ruhu
Alevin çirkin yüzü
Onun bedeni üzerinde karnının doyurmuş olsa da

Bastırılmaz; günler sonra ruhu
Bir gazap iğnesi gibi doğrulup
İntikam isteyecek!
Ölüm çınlayacak ya da haykırarak
Yaşayanların ihanetinin anlatacak;
Kabaran, haykıran, göklere çıkan
Babaların katlinin öcünü isteyen ağıtlar
Çabalayıp başaracak.

ELEKTRA - Beni de duy baba, beni de duy!
Bu iniltiler, Mezarının üstüne dökülen
Bu gözyaşları, tek bir çocuğundan gelmiyor.
Şu yattığın sevgili yerde
Yalvaran, evsiz bırakılmış çocukların duruyor:
Ah, hepsi de hasta
Huzurdan bahsedemez kimse!
Biz çabaladık, mücadele ettik
Ama kötü talih olduğu yerde duruyor işte.

KORO - Hayır, eğer isterse tanrı,
Ağıtları güzel şarkılara çevirebilir.
Mezarın üzerindeki ağıtlar yerine,
Zafer şarkıları söylenebilir.
Kral sarayları yeniden sahip olduğu evine dönen
Çocukların ayaklarını selamlayabilir.

ORESTES - Eğer ki bir Likyalı'nın mızrağıyla
Delinip bağrın Truva önlerinde
Ölmüş olsaydın. Eve şan, şeref getirirdi bu,
Çocuklarına saygıyla bakardı herkes.
Denizaşırı bir ülkede,
Yüksek bir mezar yapılırdı sana,
Yakınların katlanabilirlerdi bu kadere.

KORO - Orada ölen dostlarıyla

Ölseydi o da, yer altında değerli bir
Prens olurdu kendi benzerleri arasında.
Ömür boyu Kral'dı bir elinde
İktidar, bir elinde asası.

ELEKTRA - Truva önlerinde de ölmemeliydin baba,
Gömülmemeliydin Menderes[6] kıyılarına da!
En iyisi seni öldürenlerin ölmesiydi,
Uzaktan duyar, bilirdik ölümlerini
Ve bilmezdik böyle kederleri!

KORO - Bu söylediklerin, çocuk, altından da değerli!
Çok şey dileyebilir insan,
Ancak gel gör ki, iki yandan saldırmada felaket;
Koruyucunuz ve yardımcınız yer altında yatarken
Uğursuz, kirli ellerse iktidarı tutmakta.
Herkesin nefret ettiği,
Ve siz çocukların herkesten fazla.

ORESTES[7] - Bir ok[8] gibi deldi bu sözler kulağımı.
Zeus! Zeus! Yolla derinliklerinden yerin
Geç de öcünü alan Ate'yi.
Art niyetli cinayetler işleyen ellere karşı,
Bu eller anamınkiler bile olsa.

KORO - Kısmet olacak mı bir mutluluk şarkısı söylemek,
Düşüşüne adamla kadının.
Ne diye saklamalı ta içimden kopup yükseleni;
Kalbimin ucundan keskin bir
Kızgınlık ve nefret rüzgarı estiğinde.

ELEKTRA[9] - Ve ne zaman kaldıracak ki iş bitiren Zeus,
Ellerini, ezmek için başlarını?
İşte ancak o zaman döner
Geri insanların Tanrılara güven.

Haksız davranma hakkı istiyorum!
Duy beni, toprak ana, ve siz
Yer altının güçlüleri, dinleyin beni.

KORO - Evet, yasa böyle;
Yere akan kan, kan ister.
İntikam ruhuna seslenir cinayet.
Uğursuzluk çoğalır birbiri üstüne.

ORESTES[10] - Ah! Ah! Bakın da görün siz
Yeraltının efendileri, ölülerin kuvvetli lanetlileri,
Atreus'un soyundan geriye kalan ne,
Ve nasıl çaresiz, ocağından uzak sürgünde.
Kime danışmalı ey Zeus, nereye gitmeli?[11]

KORO - Bu duyduğum çığlıklar
Kalbimi yerinden oynattı.
Bu sözleri duyunca umudum kayboluyor
İçimi karanlıklar sarıyor.
Ancak seni görürsem yine cesur, kuvvetli
Korku uçup gidiyor, her şey
Gözüme yeniden güzel görünüyor.

ELEKTRA[12] - Neler anlatsam bilmem ki?
Bizi doğuranın elinden çektiklerimizi mi?
İyi bile davransa bazen
Azaltmaz bu acımızı, çünkü
Bir kurt gibi duygusuz ve kötü
Anamızın kalbi.

KORO - Farslı şamanlar gibi[13] vurarak kendime
Sumalı kadınlar misali çığlıklar attım.
Saçlarımı yolup durmadan, tırmıklarla bağrımı kanattım.
Yukardan aşağıya hızla indi, vurdu ellerim
Hep zavallı başıma.

ELEKTRA - Vah, vah sen ey korkunç anne
Eşliksiz, ağıtsız taşıdın kocanı
Tek gözyaşı dökmeden mezara.

ORESTES - Çok onur kırıcı bu yapılanlar.
Tanrıların ve ellerimin gücü ile
Soracağım hesabını, ölürüm gam yemeden
Ancak yendikten sonra kadını.

KORO - Şunu da bilmen lazım,
Gömmeden önce onu, parçalayıp cesedini
Belirledi senin dayanılmaz acılarını.
Öğrendin işte babanın acı dolu sonunu.

ELEKTRA - Tek babamın sonunu anlatırsın sen. Ancak ben de
Her hakkımdan yoksun, saygısızca itilip bir kenara
Kuduz köpekler gibi kovuldum.
Ağlanası idi halim ve ben sakladım hep göz yaşlarımı
Duy ve yaz kalbine bunu.

KORO - Bu sözler girip de kulağından
Yerleşsin ruhunun ta derinliklerine
Ne olduğunu biliyorsun, ne olacağınıysa
Öfkenden öğren ve kırılmaz
Cesaretinle getir yolun sonunu

ORESTES - Sana sesleniyorum baba, yardım et çocuklarına!

ELEKTRA - Göz yaşlarıyla sesleniyorum sana![14]

KORO - Hep birlikte sesleniyoruz sana.

HEP BİRLİKTE[15] - Işık tut bize! Çık aydınlığa!
Düşmana karşı yardımcı ol bize.

ORESTES - Ölüm ölüme, adalet adalete karşı savaşıyor.

ELEKTRA - Ey tanrılar! Haklı sona ersin kader.

KORO - Duanızı duyunca ürperdi birden içim
Uzundur beklenen kader günü gelecektir mutlak bu yakarışla.

ELEKTRA[16] - Ey doğuştan gelen acı, kötü sesli
Kanlı vuruşu Ate'nin
Hüzün dolu, dayanılmaz yokluk
Geçirilmesi güç acı!

ORESTES[17] - İlaç olamaz bu eve dışardan yabancılar
Ancak içerden acımasız,
Akraba elleriyle sarılır yaralar.
Yeraltındaki tanrılara söylenmiştir bu şarkı.

KORO - Işıtın siz yeraltının azizleri bu duayı
Ve gönderin bu çocuklara
Zafer için gerekli kuvveti.

ORESTES - Sen ki bir Kral gibi ölemedin baba.
Evin üzerindeki iktidarı ele geçirmemi sağla.

ELEKTRA - Benim de isteklerim var senden baba
Yok edilince Aigisthos, o evden ayrılmamı sağla.

ORESTES - Ve sonra adet olduğu üzre
Bir cenaze sofrası kurulacak.
Yükseldikçe kurban yemeklerinden dumanlar
Senin şerefin kurtulacak.

ELEKTRA - Ben de düğün günümde sana
Mirasımdan adaklar verip, ve bütün mezarlardan önce

Senin mezarını onurlandıracağım[18].

ORESTES - Babamı yolla ki bana toprak
Korusun beni bu kavgada!

ELEKTRA - Ey Persephone, kuvvet ihsan et ona!

ORESTES - Sular içindeki sonunu hatırla baba!

ELEKTRA - Üzerine atılan ağı da unutma!

ORESTES - Demirden olmayan prangaya yakalandın sen baba!

ELEKTRA - Utanç verici bir art niyetle hazırlanış örtüler içinde.

ORESTES - Uyandırmaya yetmiyor mu bu kadar utanç seni?

ELEKTRA - Kaldırmıyor musun o sevgili başını?

ORESTES - Adaleti yolla çocuklarına, silah arkadaşı olsun,
Ya da yardım et bize, istiyorsan zaferi,
Yakalayalım kıskıvrak onları.

ELEKTRA - Dinle benim de bu son yakarışımı!
Bak mezarının başında kıvranan yavrularına.
Acı kızına ve oğluna.

ORESTES - Yol olup gitmesi Pelopides'in tohumları
Ancak böyle yaşamaya devam edersin ölmüş bile olsan.

ELEKTRA - Çocukların iyiliği, korur ölülerin de şerefini. Örülmüş
Ağları mantarların batmaktan koruduğu gibi

ORESTES[19] - Dinle bizi! Senin için söylüyoruz bu ağıtı
Eğer değerini bilirsen bu sözlerin

Senin de kurtulur kendin.

KOROBAŞI - Hak ettiği gibi bu mezarın
Uzun tuttun ağıtını.
Madem ki kararlısın harekete geçmeye
Davran ve talihini dene.

ORESTES - İstiyorum mutlaka! Yalnız bilmek istediğim
Bir şey kaldı geriye: Neden yolladı bu adakları,
Amacı ne?
Onu dikkate almayan ölüye acıklı
Bir selam yolluyor. Bilmiyorum;
Bunun anlamı ne.
Adakların sayısı yetmiyor hataları örtmeye.
Ve atasözü der ki, bir tek damla kan için bütün varlık sunulsa
Faydasız nafile. Biliyorsan konuş.
Bilmek isterim ben de.

KOROBAŞI - Biliyorum çocuğum ben de oradaydım.
Rüyalardan, hayallerden korktu da
Yolladı bu adakları, uğursuz kadın.

ORESTES - Anlatabilir misin bana rüyasını?

KOROBAŞI - Dedi ki, bir ejderha doğurmuş rüyasında.

ORESTES - Sonra, başka neler söyledi daha?

KOROBAŞI - Bir çocuk gibi bezlere sarmış onu.

ORESTES - Peki ne ile beslemiş onu?

KOROBAŞI - Meme vermiş ona rüyasında.

ORESTES - Yaralamış mı canavar meme uçlarını?

KOROBAŞI - Evet, ve kan pıhtılarıyla karışık bir süt içmiş oradan.

ORESTES - Hiçbir rüya anlamsız değildir.

KOROBAŞI - Bağırarak korkuyla sıçradı uykusundan
Çok sayıda meşale yakıldı sarayda kraliçenin isteğiyle.
Sonra da bu adakları yolladı mezara, derdine çare olur umuduyla.

ORESTES - Yalvarıyorum bu toprak ve babamın mezarı üzerine
Çıksın bu rüya diye, çünkü bana göre
Anlamı şudur bu riyanın:
Eğer bu ejderha benimle
Aynı döşten doğduysa ve sarıldıysa
Benim kundaklarıma ve ağzıyla
Beni besleyen memeden süt içtiyse
Ki içtiği tatlı süte kan pıhtıları
Karışmış bir de,
Üstelik annemin hoşuna da gitmemiş
Korkutmuşsa onu bu, o zaman
Şiddetin elinde ölecek demektir.
O canavarı besleyen: Ben kendim
Bir canavara dönüşerek,
Öldüreceğim onu. Bence rüyanın
Anlamı budur.

KOROBAŞI - Bu işaretlerin açıklayıcısı ilan ediyorum
Seni. Haydi harekete geçelim o zaman!
Yalnız söyle herkese neler yapacaklarını.

ORESTES - Planım çok basit. Önce sen gireceksin
İçeri Elektra, kardeşim, yalnız tek bir
Kelime bile ele vermesin sırrımızı ki
O büyük adamı hileyle yakalayıp öldürenler

Kendileri de kıskıvrak yakalansınlar bir hileyle
Loxias'ın, hakin Apollon'un – ki hiç
Yanılmaz kendisi – bize haber verdiği gibi.
Bense bir yabancı yolcu gibi gireceğim
Saraya, silah arkadaşım, dostum Pylades'le
Parnasos'lular gibi konuşup,
Taklit edeceğiz Phoker dilini.
Tabii ki gözcüler dostlukla karşılamayacaklar bizi,
Evin üzerinde bu kadar bela gezerken.
Bekleyeceğiz ta ki geçenlerden biri
Sorana dek: "Niye açmaz kapısını Aigisthos
Bu yardım isteyen yolculara, evde olduğu halde?"
Eşiği geçip de girdiğimde içeri,
Onu babamın tahtı üzerinde bulacağım,
Ola ki kalkıp gelirse yanıma ve
Gözlerime baksa bile, daha ağzını açıp:
"Nereden geliyorsun yabancı?" diyemeden
Batırmış olacağım çoktan bıçağı.
Cinayete alışık Erinys'ler içecekler
Taze saf kanını.

Haydi git ve bak neler olup bitiyor evde
Ki planımız amacına ulaşsın.
Sizlere söylüyorum bir kez daha: dikkat
Edin sözlerinize, gerektiği yerde susup
Gerektiği yerde doğru şeyi söyleyin.
Bundan öte beni korumak
Beni savaşa ikna eden Apollon'a düşer.

(ORESTES, PYLADES ve ELEKTRA çıkar)

KORO - *(şarkı söyleyerek, 1. strofe)*
Birçok korkuyu besler toprak
İnsanı tehdit eden birçok
Canavarlarla doludur denizin kolları.

Yer ile gök arasında dolaşır kötülük yüklü ateşler,
Uçan ve sürünen her şey
Şiddetini tanır fırtınanın.
(Antistrofe 1)
Ancak kim anlayabilir ki
Gözü kara cesaretini bir erkeğin?
Ve bir kadının her şeyi göze alan
İhtirasını kim anlayabilir?
Evlilik bağlarını unutturur kadına
Sevgisiz çiftleşme isteği, yalnız insanlarda
Değil hayvanlarda da bu böyle.
(Strofe 2)
Biraz aklı olan herkes hatırlar Althaia'yı
Thestios'un uğursuz kızı, nasıl da
Ölümünü hazırladı oğlunun söndürüp de
Doğuştan hayatının sonuna dek
Ona eşlik edecek olan meşaleyi.
(Antistrofe 2)
Anlatılır hâlâ kanlı Skyla'nın hikayesi de:
Baştan çıkıp Minos'un hediyesi altın Kreta takılarıyla,
Nisos'un başından, uyurken koparıp almıştı
Ölümsüzlük saçını, ve gelip Hermes
Yerin altına çekti babasını.
(Strofe 3)
Şu anda bu hikayeleri hatırlamak
Uymuyor yere ve zamana. Hepimiz
İstemeden katlanıyoruz uğursuz bir nikaha,
Boyun eğiyoruz, düşmanın bile saydığı
Savaşçı kocasını pusuya düşürüp öldüren kadına.
Kabul ettik korkak bir hükümdarın varlığını
Evin soğuk ocağının başında.
(Antistrofe 3)
Anlatılanlara göre en korkuncu katliamların
Lemni'de olmuş. Birlik olup adanın
Bütün kadınları, öldürmüşler kocalarını

Hâlâ lanetle anılır halk arasında
Atasözü haline gelmiş Lemni faciası.
Tanrıların lanetlediği bir cinayet yüzünden
Bütün bir soy silinecek yeryüzünden.
Tanrıları saymayan kimse saymaz hayatta.
(Strofe 4)
Doğru değil mi sözüm?
Göğsü delip geçiyor Dike'nin izniyle kılıç.
Ayaklarının altına alıyor dike
Zeus'un kurallarını hiçe sayıp, haksızlık edenleri.
(Antistrofe 4)
Dike sağlam basıyor yere.
Kader hazırlamakta kılıcı,
Evin oğlunu yolluyor Erinys,
Temizlesin diye dökülmüş kanları.

ORESTES - *(Sarayın kapısını vurarak)*
Hey! Uşaklar! Hey! Açsanıza kapıyı!
Evde kimse yok mu? Hey, uşak! Tekrar,
Üçüncü defa sesleniyorum. Açın artık kapıyı,
Eğer biraz misafirperverse Aigisthos.

UŞAK - *(İçerden)*
Duyuyorum, duyuyorum? *(Kapıyı açar)*
Nereden geliyorsun yabancı?

ORESTES - Haber ver evin efendilerine,
Yeni haberler getirdim kendilerine.
Acele et! Gece yavaş yavaş yaklaşmakta,
Vakti geldi dost bir kapıya demir atmanın
Benim gibi bir gezgin için.
Gelsin bu konuda karar verebilecek birisi,
Evin hanımı, ya da erkeği en iyisi
Çekingenlik çünkü engel olur bazen
Açık açık konuşmaya, ancak

Erkek erkeğe daha iyi anlaşırım ben.

KLYTEMNESTRA - *(Sarayın dışına çıkar)*
Söyleyin ne istersiniz yabancılar. Bu
Evin ikram edeceği şeyler belli:
Sıcak bir banyo, yatacak yer ve
Özenle hizmet veririz. Ancak konuşacaklarınız
Daha ciddi şeylerse, erkekler gelsin
Haber vereyim.

ORESTES - Ben Daulis'ten gelen
Phokia'lı bir yabancıyım, sırtımda
Yol kıyafetim, elimde yüküm, Argos'a
Doğru ilerleyen, başka bir yabancıya
Rast geldim; nerede gelip nereye
Gittiğimi sual etti yabancı, kendisi,
Phokia'lı Strophius adlı biriydi.
"Dostum," dedi bana, "madem ki Argos yolcususun,
Ana babasına de ki Orestes öldü!
Sakın unutma! Aklına yaz!
Haber getir bana ailesi onu evde mi görmek ister
Yoksa yaban ellerde sonsuza kadar
Bir yabancı olarak mı kalsın?
Çünkü şimdi uğruna bolca
Gözyaşı dökülen bu adamın külü
Genişçe bir kavanozda duruyor."
Duyduğumu anlatıyorum size.
Siz bu haberi iletmem gerekenlerden
Biri misiniz, bilemem bunu.
Ama onu dünyaya getirenlere haber edilmeli bu.

KYTEMNESTRA - Vah benim başıma! Nasıl da
Tepetaklak yuvarlandık uçuruma!
Ah, bu evin üzerindeki yok edilmez lanet
Daha nelere göz koydun! Uzaklarda

Emniyette sandığıma da ulaştın okunla.
Ve ben zavallı, kimsesiz kaldım!
Şimdi de, iyi öğütlerle bu çamurdan
Kurtarıp, evin ümidi, doktoru dertlerin
Diye saklanan, onu da aldın. Yok
O artık.

ORESTES - Böyle varlıklı ev sahiplerinin kapısını
Sevinçli bir haberle çalmış olmak
İsterdim. Çünkü iyi bir ev sahibi
Her yabancıya en büyük nimettir.
Ancak, saklasa mıydım getireceğime
Söz verdiğim haberi, sırf üzmemek
İçin sizleri; misafir yasaları
Söylemeye mecbur etti beni.

KLYTEMNESTRA - Yine de hoş gelmişsin evimize.
En iyi şekilde ağırlanacaksın yine de.
Sen olmasan başkalarından duyacaktık
Aynı haberi. Haydi artık bu yorgun
Yabancıya bir şeyler ikram edin.
Götürün uşakları ve yol arkadaşlarıyla
Yabancıyı erkek misafir salonuna.
Ve ikram edin istedikleri her şeyi.
Sen haberi bana ilettin,
Bense şimdi evin erkeğine
İleteceğim bu haberi,
Sonra sayıları hiç de az olmayan
Dostlarımıza danışacağız ne yapılacağını.
(KLYTEMNESTRA geri saraya girer. ORESTES ve PYLADES konuk odasına götürülür)

KORO - *(Şarkı söyleyerek)*
Şimdi değilse ne zaman göstereceğiz, evin sadık kadınları
Dilimizin kuvvetini Orestes'e?

Ey kutsal toprak, ey
Yüce yamacı, altında
Kralın yattığı tepenin,
Şimdi işit bizi ve yardım et bize!
Çünkü şimdi tam zamanı,
Hilekar Peitho da çıkacak savaş meydanına.
Yeraltının hakimi Hermes de
Gözcülük etmek için kılıçların savaşına.

KOROBAŞI - Huzursuzluk getirdi anlaşılan yabancı adam.
Gözyaşları içinde geliyor Orestes'in dadısı.
(Orestes'in dadısı saraydan çıkar)
Nereye gidiyorsun, Kilissa, çıkıp da böyle evden?
Acı, istenmeyen yol arkadaşın, belli.

DADI - Hanım Aigisthos'u çağırmamı emretti.
Yabancılar erkek erkeğe yeni
Haberi konuşmak isterler kendisiyle.
Evin halkı önünde üzülmüş gibi
Yaptı kadın, ana gözlerinin içinde
Kahkahalar attı, istediğinden daha
Kolay oluyor her şey diye,
Yalnız yabancının
Sözleri ev için olabilecek en büyük
Felaket haberi verdi. Tabii
Adam da çok sevinecektir
Duyunca bu haberi. Ah benim zavallı başım!
Atreus'ların damında olup bitenler
Öteden beri göğsümdeki zavallı kalbi ağrıtırdı.
Ancak böyle bir derdi, şimdiye dek
Hiç yaşamadı.
Ama sevgili Orestes'im, ona
Bütün hayatım kurbandı.
Annesinden doğduğundan beri,
Ben bakmışım hep ona,

Defalarca uyandım gece yarısı
Ağlamasıyla uykumdan.
Nelere göğüs germedim ki,
Ama hepsi boşa gitti şimdi.
Söz anlamayan çocuğu, akılla
Beslemeli küçük bir hayvan gibi.
Kundaktaki bebek anlatamaz derdini,
Söyleyemez aç mı, susuz mı, çişi mi geldi.
Bense hep bilirdim ufaklığın derdini,
Tabii bazen atlatırdı da beni,
O zaman hem dadı hem de
Çamaşırcı olurdum. Bu iki işi
Bir arada yürütüp, babası için
Orestes'i büyüttüm. Şimdiyse
Öldüğünü duydu zavallı
Kulaklarım. Daha da kötüsü
Bu evi utanca boğan adama
Söylemem gerek bunu.
Nasıl da sevinecek duyunca
Bu haberi!

KOROBAŞI - Nasıl gelsin bunu da söyledi mi?

DADI - Ne dedin? İyi anlayamadım, bir daha söyle.

KOROBAŞI - Bir nöbetçiyle mi, yalnız mı gelsin dedi?

DADI - Mızraklı bir nöbetçiyle gelsin, dedi.

KORO - Sakın bunu söyleme efendiye,
Yalnız ve dikkat çekmeden gelmesini
Söyle, "Mutlu bir habermiş," de.
Sevinçle söyle buu ona. Böyle
Haberler hep bir şeyler gizlerler.

DADI - Bu gelen haberden sonra nasıl böyle sevinçli olunur?

KOROBAŞI - Zeus kısmetimizi açmak istedikten sonra…

DADI - Ama nasıl? Evin tek ümidi Orestes de öldü artık.

KOROBAŞI - Daha ölmedi. Kötü bir falcı bile bilir bunu.

DADI - Ne diyorsun? Haber edilenden fazlasını mı biliyorsun?

KOROBAŞI - Git artık! Haberi ilet sana söylendiği gibi.
Tanrıların izniyle hayırlı olsun her şey.

DADI - Pekiyi, gidiyorum dediğine uyarak,
Tanrılar iyilik nasip etsin bize
(Çıkar)

KORO - *(Şarkı söyleyerek, 1. Strofe)*
Artık bu dualarımı yerine getir, ey Zeus,
Olympos Tanrıları'nın babası,
Evin kaderi iyiye dönsün artık,
Akıllılar ele alsın yönetimi yine.
Hak yolunda konuştum Zeus.
Koru onu Zeus.

(1. Nakarat)
Salonda
düşmanlarıyla yüz yüzeyken
Destek ol ona Zeus. Eğer
Yardım edersen yükselmesine
Fazlasıyla öder sana şükranını.

(Antistrofe 1)
Görüyor musun, babasının değerli tayı
Acının arabasına koşulmuş. İntikam

Kavgasında amaç sen olursan
Cesaretle ulaşır hedefine.
Yardım et doğru yolda kalmasına.

Ah! Ah! Düşmanlarıyla
Yüz yüzeyken destek ol ona Zeus.
Yardım edersen yükselmesine
Fazlasıyla öder şükranını sana.[20]

(2. Strofe)
Siz, sarayın zenginlik dolu odalarında
Oturan saygı değer Tanrılar, dinleyin bizi!
Yeni bir mahkemeyle çözün
Eski kanları. Eski cinayet
Yenilerini yaratmasın artık
Bu evde.

(2. Nakarat)
Sen Apollon, yüksek
Tahtında, Delphoi'de oturan,
İzin ver de
Bu adamın soyu kaldırsın
Yerden artık başını. Özgürlüğün
Işığını görsün, gecenin peçelerinden
Bakan ışıltılı gözleri.

(2. Antistrofe)
Maya'nın oğlu Hermes[21] de yapsın payına düşeni
O isterse, hiçbir rüzgar
Daha kuvvetli esemez.
Bir çok şeye ışıktır o. Ancak
Gizli bir sözle gözleri karartır birden.
Gün ışığındayken hiç görünmez göze.

Sen Apollon, yüksek tahtında, Delphoi'de

Oturan, izin ver de
Bu adamın soyu kaldırsın
Yerden artık başını. Özgürlüğün
Işığını görsün, gecenin peçelerinden
Bakan ışıltılı gözleri.[22]

(3. Strofe)
O zaman biz kadınlar
Evi ferahlatan büyülü şarkılarımızı
Söyleyeceğiz.
Bu şehrin iyiliği için!

(3. Nakarat)
Benim de kazancım olacak
Bu işte, uğursuzluk dostlarımı
Terk ederse.

(3. Antistrofe)
Ancak kan akıtma vakti geldiğinde,
Anne sesiyle: "Çocuğum!" diye
Seslenirse sana: "Babam!" diye
Cevap ver ona, ve
Getir bu işin sonunu.
Perseus'un kalbiyle göster
Yeraltındaki ölmüşlerine ve bize
Evin içindeki Gorgo'yu
Yok et akıtarak kanını,
Adamı da unutma.
Ancak kan akıtma vakti geldiğinde
Anne sesiyle: "Çocuğum!" diye
Seslenirse sana: "Babam!" diye
Cevap ver ona, ve
Getir bu işin sonunu[23].

(Aigisthos tek başına girer)

AİGİSTHOS - İşte çağırdılar ve geldim.
Dostlar gelmiş, diye duydum.
İstenmeyen yeni haberlerle
Orestes ölmüş. Zavallı evimizin daha
Soğumamışken eski acıları
Bir de bu acıyı nasıl taşımalı?
Nasıl öğrensek gerçek mi bu söylenen
Yoksa kadın ağzından çıkma bir yalan mı?
Sen ne dersin, bu işi nasıl anlamalı?

KOROBAŞI - Biz de duyduk. Gir eve de
Kendin sor yabancılara. Elçinin
Sözüne güven olmaz, erkek
Erkekten dinlemedikçe.

AİGİSTHOS - Haberciyi görüp sınayacağım.
Bir kez daha anlatsın, görmüş mü
Kendisini ölürken, yoksa yalnız
Karanlık dedikodulara mı
Dayanır getirdiği haber.
Kolay kolay aldatamaz, benim
Gibi bir açıkgözü.

KORO - *(Şarkı söyleyerek)*
Ne etmeliyim Zeus! Nasıl
Başlamalı duama, kıvrılıp
Sunağın dibinde? Sevginin de
Zoruyla, nasıl bulup söylemeli
Doğru sözleri? Vakit geldi
Şimdi kalkacak keskin uçlu kılıç havaya.
Ya yok olacak tamamen Agamemnon'un soyu
Ya da özgürlük yönetecek şehri ve babadan kalma mirası.
İki kişiye karşı, işte bu amaçla soyundu savaşa,
Tanrısal güçlerle kutlu

Orestes! Zafer ola!

AİGİSTHOSUN SESİ[24] - Ah! Ah! İmdat!

KOROBAŞI - Susun! Ne oluyor?
Neler oldu, nasıl bitti kavga?
Kenara çekilelim de iş biterken,
Suç ortağı sanmasın kimse bizi.
Çünkü kavga sona erdi.
(Bir kapıcı saraydan çıkarak girer)

KAPICI - Aman, aman! Yenilmiş yatıyor efendim
Aman! Üçüncü defa haykırıyorum:
Aigisthos yok artık!
Hemen açın kapılarını kadın evinin.
Kuvvetli bir adam gerek.
Öleni korumak için değil. Ne
Yapılabilir ki artık onun için?
Ah! Ah! Sağır kulaklara bağırıyor,
Uyuyanlar önünde konuşuyor gibiyim.
Klytemnestra nerede? Ne olacak şimdi?
Bana kalırsa sıra şimdi
Onun boynunda.

KLYTEMNESTRA - N'oldu? Ne bağırıyorsun böyle?

KAPICI - Ölüler canlıları öldürüyor.

KLYTEMNESTRA - Vah, vah! Anladım bilmecenin çözümünü.
Nasıl ki öldürdük biz,
Şimdi de biz aynı şekilde öleceğiz.
Erkek öldüren[25] baltayı versin biri bana!
Çabuk! O zaman görelim kim yenilir,
Kim yener. Bu uğursuzluk bakın
Bizi nerelere sürükledi.

(ORESTES hızla saraydan dışarı çıkar. Kılıcından kan damlamaktadır. PYLADES de onunla birliktedir)

ORESTES - Sensin şimdi aradığım. Bunun işi çoktan bitti.

KLYTEMNESTRA - Ah, ah! Aigisthos, sevgilim! Sen de mi öldün!

ORESTES - Bu adam mıydı sevdiğin? Mezara gireceksin onunla.
Ölümde bile sadık kalırsın ona.

KLYTEMNESTRA - Oğlum benim! Sus! Yarı uykuda
Defalarca dudaklarınla süt emdiğin
Bu göğse kıyma.

ORESTES - Ana kanına girmesem mi[26], ne dersin Pylades?

PYLADES - Ne olacak o zaman Apollon'un
Kehaneti? Hiçbir düşman
Tanrılardan daha güçlü olamaz.

ORESTES - Sanırım haklısın.
(Klytemnestra'ya)
Onun yanında öldüreceğim seni. Takip
Et onu. Hayattayken babama
Tercih ettin onu. Ölümde de
Onunla uyu. Sevmen gerekenden nefret
Ettin, bu adamı sevdin.

KLYTEMNESTRA - Ben besledim seni. Yaşıma başıma acı.

ORESTES - Babamı öldüren sen,
Benimle beraber mi yaşayacaksın?

KLYTEMNESTRA - Bütün bunların sorumlusu kader, çocuğum.

ORESTES - Sana ölümü yollayan da aynı kader.

KLYTEMNESTRA - Evin üzerindeki lanet korkutmuyor mu seni, çocuğum?

ORESTES - Beni doğuran, sefalete terk etti beni.

KLYTEMNESTRA - O dost evinde terk edilmiş değildin.

ORESTES - İki defa satıldım, ben, özgür babanın oğlu.

KLYTEMNESTRA - Söyle, kaç paraya satmışım ben seni?

ORESTES - Utançtan dilim varmıyor sana bu kötü sözü söylemeye.

KLYTEMNESTRA - Söyle, ama babanın yaptıklarını da söyle.

ORESTES - Sen evdeydin. Yola düşeni suçlama.

KLYTEMNESTRA - Erkeğinden uzak olmak, kolay değil bir kadına, çocuğum.

ORESTES - Efendice evde oturan, güç katar erkeğin eserine.

KLYTEMNESTRA - Ananı öldürmek istersin, anladım.

ORESTES - Ben değil, sen getirdin ölümü kendi kapına.

KLYTEMNESTRA - Annenin intikam köpeklerinden sakın kendini.

ORESTES - Pekiyi, ya babamın köpekleri?
Onlardan nasıl kaçmalı?

KLYTEMNESTRA - Belli ki canlı olarak boşuna yakarıyorum bir mezara.

ORESTES - Babamın ölümü belirledi senin bu kaderini.

KLYTEMNESTRA - Yazıklar olsun bana ki

Böyle bir ejderha doğurup büyütmüşüm!

ORESTES - İyi bir işaretti gördüğün kabus
Yasaları çiğnedin, ettiğini bul şimdi.

(Kadını önü sıra iterek eve sokar)[27]

KOROBAŞI[28] - Bu çifte kadere de ağlayacağız şimdi,
Çünkü bu cinayetleri işleyen
Talihsiz Orestes'tir. Ancak bu evin
Gözleri kapanmasın diye tamamen
Bunu da kabul ederiz.

KORO - *(Şarkı söyleyerek, 1. strofe)*
Priamos'un soyuna adalet
Geldi geç de olsa.
Agamemnon'un evine çifte Ares,
Çifte arslan geldi. Sürgünde
Pytho'nun eğittiği, Tanrıların yardımıyla
Bu işe bir son verdi.

(1. Nakarat)
Sevinin, coşun, gidiyor artık
Saraydan malları çürüten uğursuzluk.

(1. Antistrofe)
Savaşları seven, adalet uğruna hileye göz yuman
Ceza, Poina geldi sonunda.
Kavgaya karıştı Zeus'un kızı.
Dike, ölümlülerin ona seslendiği gibi
Ölümcül öfkesini püskürttü
Düşmana karşı.

Sevinin, coşun, gidiyor artık
Saraydan malları çürüten uğursuzluk.[29]

(2. Strofe)
Parnas'da oturan Loxias'ın sözleri
Aldatmasız hileyle borçları ödetti.
Tanrıların isteği oldu sonunda.
Kötüye hiç hizmet etmeyin.

(2. Nakarat)
Gökyüzünde oturanı saymak, hayır
Getirir bize.
Işığı görmek nasip oldu bize yeniden.
Kalk ayağa, ev! Uzundur, çökmüş
Yatıyordun yerde.

(2. Antistrofe)
Her şeye bir son veren zaman,
Sarayın eşiğinden içeri girecek,
Ocaktaki kötülükler tamamen
Yok edilince. Herkes seviniyor
Mutlulukla: "Evi ele geçiren yabancılar
Düşürüldü," dendikçe. Işığı görmek
Nasip oldu bize yine.
Ağır zincirlerden kurtarıldı saray.
Kalk ayağa ev! Uzundur çökmüş
Yatıyordun yerde.[30]

(Sarayın orta kapıları AEGİSTHUS ve KLYTEMNESTRA'nın cesetlerinin başında duran ORESTES'i ortaya çıkaracak şekilde açılır. ORESTES, bir elinde kılıcını, diğerinde Agamemnon'un sarılıp katledildiği kaftanı tutmaktadır.)

ORESTES - İşte burada ülkeyi zorbalıkla yöneten
Çift, babamın katilleri, malımın
Savurganları. Daha az önce heybetle
Tahtta otururlarken, şimdi de birlikteler
Bozmadan sadakat yeminlerini.

Birlikte yemin etmişlerdi babamı
Öldürmeye, ölüme de gittiler birlikte.
Yeminleri gerçek oldu.
Siz, babamın ölümünün şahitleri
İşte bu iplerle[31] bağlanmıştı
Zavallı babam. Yayın onları!
Bir daire şeklinde açın da
Babamın öldürüldüğü bezi[32]
Her şeyi gören Güneş Tanrı, Helios görsün
Hayırsız eserini anamın, belki
Şahitliği gerekir ilerde
Beni ana katilliğiyle suçlayan mahkemelerde.
Aigisthos hak ettiği gibi öldü,
Hesabını sormaz kimse.
Ama kadın, öyle bir kin
Beslemişti ki karnındaki çocuğun babasına.
Bir zamanlar çok sevdiği evlat,
Sonunda baş düşmanı kesildi.
Neye benzetirsiniz onu?
Bir canavar; bir deniz ejderi, yanaştığı
Yerlere çürümeyi getiren?
Daha yumuşak ne ad verilir bu beze,
Av bezi, banyodaki cesedin kolları,
Bacaklarını sarma bezi? Avcı ağı,
Ayaklara dolanan elbise? Bir sokak
Soyguncusu böyle bir bez kullanır ancak,
Kurbanının canını almak için.
Böyle bir kadınla aynı evi paylaşmaktansa
Çocuksuz kalmayı nasip etsin bana Tanrılar.

KORO - *(Şarkı söyleyerek)*
Ah! Ah! Uğursuz cinayetler!
Kendin de uğursuz öldün işte!
Ama geride kalan çekecek bunun acısını.

ORESTES - O yapmıştı değil mi? Yoksa o değil miydi?
Bu bezdeki kırmızı renk şahidim
Aigisthos'un kılıcı buraya silinmiş.
Zamanla değişmiş kanın rengi
Bir övünüp bir dövünüyorum burada
Babamı kıskıvrak yakalayan bezle
Konuşuyorum, pişman oluyorum yaptığıma,
Kimsenin kıskanmayacağı bir işaret olacak
Suçum. Bana zaferin hediyesi.

KORO - *(Şarkı söyleyerek)*
Hiçbir insan cezasız
Gelip geçmez hayattan.
Vah, vah! Bugün bu acılar
Yarın başkaları gelir.

ORESTES - Dinleyin ve bilin ki: nereye
Varacak bu işin sonu, ben henüz
Bilmiyorum. Düşüncelerim dört nala.
Kalbimin üzerine çöreklenen korku hafif
Sesle bir şarkı söylüyor. Aklım henüz
Başımdayken, bütün dostlarıma
Söylemek istediğim: haksız yere
Öldürmedim babamı öldüren anamı,
Loxias'ın kehaneti cesaretlendirdi
Bu işte en çok beni. Suç sayılmaz
Yaptığın diyerek; ama eğer ki
Almasaydım babamın intikamını
Hiçbir cezanın ulaşamayacağı
Acılara gömülecektim, bana böyle
Söylendi. Hazırım bir kaçak olarak
Dünyanın merkezi Delphoi'ye yola çıkmaya.
Hiçbir ocağa ait olmayacaksın
Dedi bana Loxias. Tüm Argos'lulardan
İsteğim, unutmayın burada yaşanan

Felaketi, şahidim olun bir gün Menelaos
Döndüğünde geri. Bense bundan sonra
Bir kaçak olarak yaşamak
Zorundayım.

KOROBAŞI [33] - Yaptığın doğruydu, uğursuz laflar
Alma ağzına. Sen Argos şehrini
Kurtardın tümden, ve
İki hızlı darbeyle kopardın yılanların başlarını.

ORESTES - Ah, kim bu Gorgonlar'a benzeyen
Siyah elbiseli kadınlar, saçları
Kıvrım kıvrım yılandan? Daha fazla kalamam ben.

KOROBAŞI - Nasıl kabuslar korkutuyor
Babasının sevgili oğlunu? Sen
Kazandın. Kuvvetli ol. Korkma!

ORESTES - Acının gösterdiği kabus değil bunlar.
Annemin kızgın intikam köpekleri.

KOROBAŞI - Dökülen kan daha sıcak ellerinde.
Bu yüzden karıştı kafan.

ORESTES - Ey Apollon! Nasıl da çoğalıyorlar!
Nasıl da gözlerinden iğrenç kanlar damlıyor!

KOROBAŞI - Rahata ereceksin. Apollon[34] sana
Dokunup, alacak bu dertlerini.

ORESTES - Siz tabii görmüyorsunuz onları
Ama ben görüyorum. Kovalıyorlar beni.
Daha fazla kalamam artık.

KOROBAŞI - Uğurlar olsun! Bir Tanrı göz kulak
Olsun da sana, kaderini mutlu sona erdirsin.

KORO - *(Şarkı söyleyerek)*
Bu Kral evi üzerinden
Geçen üçüncü yok edici fırtınaydı.
İlki çocuklarını yiyen talihsiz Thyestes'in hikayesi
Onu, banyoda öldürülen Kral izledi.
Sonra üçüncü geldi, kurtarıcı,
Yoksa lanet mi desem? Nerede bitecek bu?
Nerede durulup bitecek bu azgın uğursuzluk?

– SON –

Notlar

[1] Türkçe metinde “Bu yakarışlarla sunuyorum hediyelerimi size”

[2] Türkçe metinde “Ancak paylaşmamız gereken bir yenilik var”

[3] Başka metinlerde, **Troya**

[4] Türkçe metinde “Eden bulur”

[5] Buradan sonra dar yazı tipiyle dizilmiş yerler, asıl kopyada eksik olan ve İngilizce aslından çevirdiğimiz yerleri ifade ediyor.

[6] İngilizce metinde Scamander (Skamandros).

[7] İngilizce metinde bu sözler Elektra’ya mal ediliyor.

[8] Türkçe metinde “kurşun”!?

[9] İngilizce metinde bu sözler Orestes’e mal ediliyor..

[10] İngilizce metinde bu sözler Elektra’ya mal ediliyor.

[11] Türkçe metinde “Kime danışmalı, o Zeus, nereye gitmeli?”

[12] İngilizce metinde bu sözler Orestes’e mal ediliyor..

[13] İngilizce metinde, “Yas tutan Asya’lı kadınlar gibi”

[14] Türkçe metinde okunmuyor.

[15] İngilizce metinde KORO

[16] Türkçe metinde, bu sözler Koro’nun repliğinin devamı olarak yer alıyor.

[17] Türkçe metinde, bu sözler Koro’nun repliğinin devamı olarak yer alıyor.

[18] Bu iki dize, Türkçe metinde “Mirasımdan adaklar verip, ve her şeyden fazla / senin mezarını sayacağım.”

[19] İngilizce metinde burası Elektra’nın sözlerinin devamı olarak gösteriliyor.

[20] İtalikle yazılan tekrar kısmı İngilizce metinde bulunmuyor.

[21] Türkçe metinde Hermes adı geçmiyor

[22] İtalikle yazılan tekrar kısmı İngilizce metinde bulunmuyor.

[23] İtalikle yazılan tekrar kısmı İngilizce metinde bulunmuyor.

[24] Türkçe metinde Aigisthos

[25] İngilizce metinde “eski efendimi öldüren”

[26] İngilizce metinde, “anamdan geçebilir miyim?”

[27] Türkçe metinde: (Çıkarlar.)

[28] Türkçe metinde Korobaşı’nın sözleri de Koro’ya atfediliyor.

[29] İtalikle yazılan tekrar kısmı İngilizce metinde bulunmuyor.

[30] İtalikle yazılan tekrar kısmı İngilizce metinde bulunmuyor.

[31] İngilizce metinde “bu karanlık eşyayla”

[32] Bez yerine İngilizce metinde “cüppe, kaftan, giysi, elbise” gibi anlamlara gelen “robe” sözcüğü kullanılıyor. Bazı kaynaklarda bu nesnenin “erguvan halı” olduğu söyleniyor.

[33] Türkçe metinde Korobaşı’nın sözleri Koro’ya atfediliyor.

[34] İngilizce metinde “Loxias”